

LANTANÄYTTEEN OTTAMINEN

Näyte otetaan lannan levityksen yhteydessä

Paras lantanäytteen ottoaika on sen levityksen yhteydessä. Silloin osanäytteitä saadaan joka puolelta liete- ja kuivalantavarastoa ja näin analysoidaan sitä tavaraa, jota varastoinnin jälkeen peltoon levitetään. Levitettävässä lannassa kaikki pesu-, sulamis- ym. jätevedet ovat mukana ja mahdolliset varastointiajan ravinnemuutokset tulevat tuloksissa huomioon otetuiksi. Viljelijän oma etu on huolehtia lannan mahdollisemman pikaisesta multauksesta levitykseen jälkeen, olipa levitysajankohta sitten kevät, kesä tai syksy.

Koska lantanäyte otetaan vasta levitettäessä, siitä saatavia tuloksia ei ole tarkoitettukaan saman kevään lannoitus suunnitelman perustaksi. Lisälannoitus tehdään joko vanhan lanta-analyysin tai taulukkoarvojen perusteella. Uuden analyysin osoittamat poikkeamat todetaan viljelymuistiinpanojen yhteydessä ja otetaan huomioon seuraavien tasausvuosien kuluessa.

Osanäytteitä jokaisesta kuormasta

Lietelannasta näytettä otettaessa näytteenottovälineiksi varataan suurehko muovisaavi, kapea ja syvä ämpärimäinen astia (esim. kapeasuinen melasiämpäri) ja maatalouskaupasta tai neuvojalta saatava varsinainen lantanäytepurkki. Lantasäiliö sekoitetaan normaaliin tapaan ennen tyhjennyksen aloittamista. Erillisellä pumpulla levitysvaunua täytettäessä osanäytteitä kerätään jokaisesta kuormasta siten, että näytteenottoämpäriä käytetään pumpun purkausputken alla 1-2 sekunnin ajan kahdesti kuorman täytön aikana. Ensimmäinen osanäyte otetaan kuorman 1/3 ja toinen 2/3 täyttövaiheessa ja osanäytteet kaadetaan täyttöpaikan vieressä odottavaan saaviin.

Näytteenottoa jatketaan jokaisen kuorman kohdalla samoin toimien kunnes säiliö on tyhjä. Tyhjennyksen aikana säiliöön mahdollisesti lisättävä vesi ei vääristä tulosta, koska sitä tulee aivan oikeassa painotussuhteessa näytteeseen mukaan. Lopuksi saavissa olevat osanäytteet sekoitetaan lapiolla ja katkaistua öljy- tms. kanisteria suppilona käyttäen täytetään tarkoitukseen varattu litran näytepurkki.

Imupainevaunua käytettäessä näytteitä ei voida ottaa em. tavalla pumpun purkaussuihkusta, vaan ne on otettava varastosäiliöstä. Tässäkin on toimittava siten, että osanäytteitä otetaan säiliön koko tyhjennyksen ajan. Näytteenottovälineeksi sopii varteen kiinnitetty 1-2 litran astia, joka kuormien täytön aikana kahdesti upotetaan lietteeseen samalla syvyydellä, joita imupumppaustakin tehdään. Näin saatavat osanäytteet kerätään saaviin ja työn päätyttyä, edellä selostettuun tapaan, liete sekoitetaan ja näyte otetaan purkkiin.

Kuivikelanta- ja kompostivarastot sekä patterit

Kuivikelannan näytteenottotarvikkeet ovat talikko, saavi ja näytepullo. Näytettä otetaan aivan saman periaatteen mukaan kuin lietelannastakin, ts. osanäytteitä kerätään kaikista kuormista varaston tai patterin koko tyhjennyksen ajan. Käytännössä tehtävä hoituu siten, että levitysvaunun kuormauksen päätteeksi, kuormaimen käyttäjän siirtyessä levitysvaunun kuljettajaksi, hän matkalla ottaa talikollisen näytettä, jokaisesta kuormasta ja aina samalla kohtaa. Osanäytteet kerätään saaviin ja lopullinen näyte taas sekoituksen jälkeen purkkiin tai muovipussiin.

Virtsanäytteenotto

Virtsanäytettä varten säiliö sekoitetaan ja näytettä otetaan noin litra.

Näytteet ottaa talonväki itse

Koska edustavan lantanäytteen ottaminen kestää säiliön tai varaston tyhjennyksen ajan, sen ottamista ei ole syytä siirtää maitotila- tai maatalousneuvojan tehtäväksi. Näytepullo, tilauslomake ja ohjeet kannatta ottaa neuvojalta, mutta muut näytteenottotarvikkeet ja työ tulevat aina tilalta. Käymisestä johtuvien hajuhaittojen välttämiseksi lanta- ja virtsanäytteet tulee lähettää välittömästi ja suoraan Novalab Oy:n laboratorioon.

Näytteet lähetetään postitse osoitteeseen:

NOVALAB OY
LEPOLANTIE 9
03600 KARKKILA